

DET ER IKKE VI
SOM SKAPTE
ØKONOMISK
KRISEN
I NORGE

FORBY
ALLE NYE-
FASCISTISKE
ORGANISASJONE

ANTIRASISTISK SENTER

Årsrapport 2008

**Antirasisme i 30 år
- hva nå?**

En rasist i oss alle!

Jeg er også norsk!

Hva er rasisme?

Jeg er ikke rasist - jeg er bare fra Norge

Kari Helene Partapuoli
Daglig leder

Rasisme på dagsorden i 2008

Grunnleggerne av Antirasistisk Senter begynte sitt banebrytende arbeid i 1978. De var blant de aller første som satte rasisme på dagsorden i Norge. De tok opp viktige samfunnstema omkring integrasjon og diskriminering. De gikk til kamp mot holdninger hos folk flest og bekjempet nynazistiske organisasjoner. I 2008 synes vi at vi har kommet langt. Vi har et flerkulturelt og mangfoldig samfunn som vi aldri har sett maken til. Innvandrere og innvanderes etterkommere er på veldig mange måter en synlig og integrert del av det norske samfunnet.

Men selv om vi har kommet langt på 30 år, har vi fortsatt store utfordringer. Halvparten av alle med innvandrerbakgrunn oppgir at de har opplevd diskriminering, mange unge nordmenn med innvandrerforeldre føler seg ikke norske, mediene fremstiller innvandrere ensidig og negativt, nett-blogger oversvømmes av rasistiske kommentarer, politikere kappes om å være tøffest på innvanderområdet og mange etniske nordmenn nekter å erkjenne at rasisme er et dagsaktuelt problem. I 2008

hadde vi også alvorlige enkelthendelser med skudd mot Hvalstad asylmottak for enslige mindreårige, drapet på en somalisk seksbarnsfar i Heimdal og rasistisk motivert overfall på norsk-iraner i Oslo.

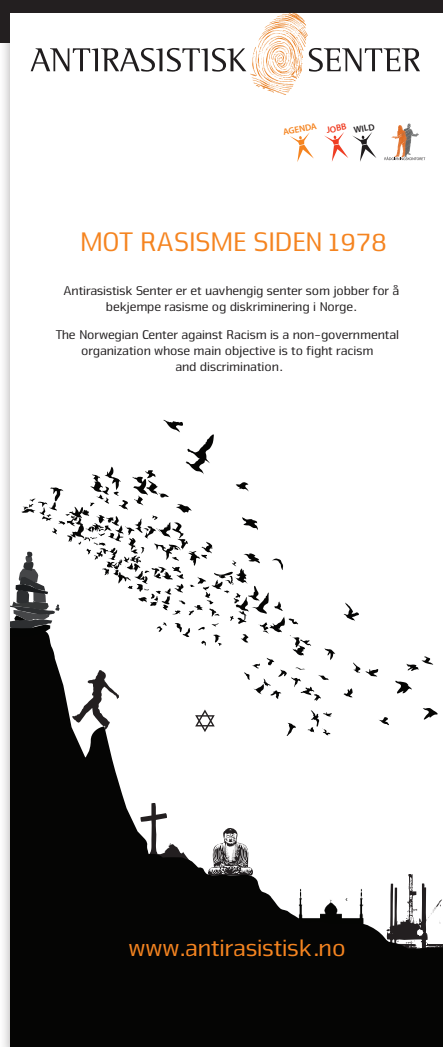
Vi begynte vårt jubileumsår med å diskutere vårt kjernebegrep rasisme. Vi arrangerte debatten: **Rasisme; Dødt begrep eller viktig virkemiddel?** Debatten førte til gode diskusjoner og var med på å starte en nasjonal rasismedebatt hvor mange stemmer fikk slippe til. Men det er ikke nok å diskutere hva rasisme er. Vi må også se på hva som kan gjøres. I løpet av året arrangerte vi et seminar om dokumentasjon av etnisk diskriminering som satte fokus på manglende vilje til systematisk å dokumentere diskriminering. Dokumentasjon er vesentlig for å sette i gang tiltak mot rasisme som virker og for å evaluere tiltakene.

I sammenheng med markeringen av 30års jubileet i oktober lanserte vi kampanjen: **Jeg er også norsk.** Mange kjente nordmenn stilte opp for kampanjen for å illustrere hvem dagens nordmenn er. Nordmenn i 2008 har en variert etnisk bakgrunn, men felles for oss alle er at vi har samme hjemland. For Antirasistisk Senter er det viktig å bidra til at alle som bor her får mulighet til å føle seg norske. Dette arbeidet

er en vesentlig del av kampen mot rasisme.

Antirasistisk Senter's ungdomsavdelinger: Agenda X, Jobb X og Wild X har i løpet av 2008 hatt kontakt med over 1000 ungdommer og jobbet med en bred variasjon av integreringstiltak rettet mot unge. Ungdomsavdelingene har vært på sommerleir i Arendal, satt opp en revy av og med ungdom i Oslo, holdt lydteknikkurs, laget konserter, jobbet med ungdom som faller utenfor skolen, arrangert jobbsøkerkurs, bestaget Galdhøpiggen, regulert fiskevann og mye mer. Alt sammen for å styrke minoritetsungdom og gjøre dem bedre rustet til å treffe egne valg. Antirasistisk Senter's rådgivningsavdeling har tatt i mot diskrimineringssaker og hjulpet folk som har blitt utsatt for rasistisk diskriminering.

I 2009 kommer vi til å fortsette kampen mot rasisme. Vi vil sette rasisme på dagsorden og fortsette vårt arbeid med integrasjonsprosjekter spesielt rettet mot ungdom. For mange er det ubehagelig å bli minnet om at det fortsatt finnes rasisme i Norge. Men selv om det er ubehagelig å erkjenne at rasisme kan være en del av vår egen hverdag, er det enda mer ubehagelig å faktisk oppleve rasistisk diskriminering og den utestengelsen som er resultatet av rasismen..

Innhold

Leder	2
Om Antirasistisk Senter	4
Antirasistisk Senter's arbeid i 2008	5
→ Rasisme på dagsorden	5
→ Antirasisme i 30 år – hva nå?	6
→ MUF-ere avslutter sulteaksjon	8
→ Deltakelse i råd, utvalg og nettverk	8
→ Kultur mot rasisme	8
→ Informasjonsarbeid	9
→ Egne medier og publikasjoner	9
→ Lundes Luke	9
→ Jeg er også norsk!	10
→ Dokumentasjon av rasisme og etnisk diskriminering i Norge	10
→ Internasjonalt arbeid	10
AgendaX	11
Jobb X	14
Wild X	16
Rådgivningskontoret	18
Økonomi, ansatte og likestilling	20
Ansatte	21

Om Antirasistisk Senter

Antirasistisk Senter er et uavhengig senter som arbeider for å bekjempe rasisme og diskriminering i Norge. Antirasistisk Senterets visjon er et kulturelt mangfoldig og sosialt rettferdig samfunn, fritt for rasisme og diskriminering.

Antirasistisk Senter arbeider med å:

- avdekke, dokumentere og motarbeide rasisme og diskriminering
- bevisstgjøre og informere om rasistisk diskriminering
- mobilisere personer med minoritetsbakgrunn gjennom konkrete prosjekter til aktiv og likeverdig deltakelse i samfunnslivet
- øke samhandling mellom minoriteter og majoritetssamfunnet

Antirasistisk Senter består av en fagpolitisk ledelse og fire avdelinger:

Fagpolitisk ledelse:

Antirasistisk Senterets ledelse er aktive deltakere i den offentlige debatten. Ledelsen administrerer hele Senteret, driver holdningsskapende arbeid, utfører dokumentasjons- og informasjonsarbeid, holder foredrag og produserer informasjonsmateriell til myndigheter, skoler og andre. Ledelsen har et bredt kontaktnettverk blant organisasjoner og offentlige myndigheter - lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Agenda X

Senterets ungdomsavdeling og et ressurscenter for flerkulturell ungdom. Agenda X jobber for at ungdom skal ha innflytelse på egne liv og det er ungdommen som planlegger og bestemmer aktivitetene. Agenda X har bl.a. jente- og guttegrupper, arrangerer sommerleir, har et lydstudio og holder skriveverksteder.

Jobb X

Et gratis jobbsøkerkurs for flerkulturell ungdom mellom 16 og 26 år. På Jobb X lærer ungdom å finne ledige jobber, skrive gode søknader og CV'er og å bli trygg på intervju-situasjonen.

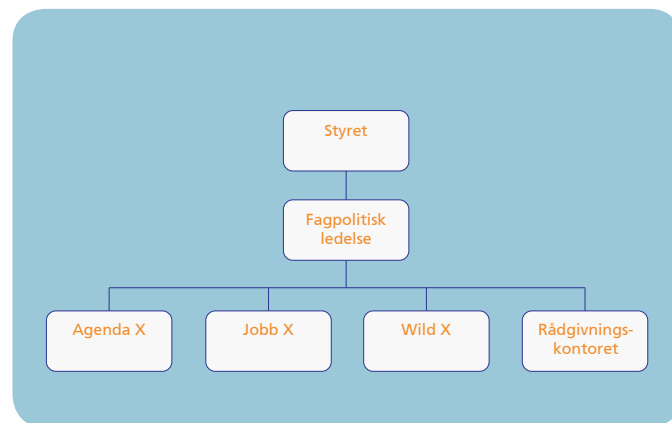
Wild X

Et friluftsprosjekt for ungdom i flerkulturelle miljøer. Wild X vil at minoritetsungdom skal erobre nye deler av det norske samfunnet. Wild X tilbyr bl.a. førstehjelpskurs, jakt- og fisketurer, fjellturer og besøk på Antirasistisk Senter.

Rådgivningskontoret

Tar imot henvendelser fra enkeltpersoner med minoritetsbakgrunn som trenger hjelp mot diskriminering på rasistisk grunnlag

Organisasjonskart

Styre 2008

Ronald Craig (*styreleder*)
Emrullah Gürsel (*nestleder*)
Lisa Cooper
Henrik Kjærum
Subhan Shafiq
Fida Jeries Baarli (*ansattes representant*)
Tor Bach (*ansattes vararepresentant*)

Antirasistisk Senterers arbeid i 2008

Rasisme på dagsorden

Antirasistisk Senter markerte i 2008 at det var 30 år siden det organiserte arbeidet mot rasisme i Norge ble startet. Senteret begynte sitt arbeid i 1978 og vårt arbeidsfelt har i alle disse årene vært brennaktuelt. I 2008 var rasisme igjen på dagsordenen. Konkrete saker fra 2007 som Obiora-dødsfallet og Sofienbergparken var bare to av mange hendelser som medførte engasjement og debatter. De konkrete sakene ble diskutert, men diskusjonen om rasisme og etnisk diskriminering ble brakt opp på et samfunnsnivå der mer generelle temaer som diskriminering i offentlig sek tor, institusjonalisert rasisme og hverdagsrasisme igjen ble løftet fram.

I kjølvannet av Sofienberg-saken skrev Senterets leder et innlegg i Aftenposten med tittelen "En rasist i oss alle", der det ble poengtert at alle har fordommer og forutinntatte meninger, uten at det gjør oss til overbeviste rasister. Dette var med til å starte en stor og bred debatt om rasisme og begrepets innhold. Det er mange år siden rasisme-begrepet var blitt gjenstand for en så omfattende debatt i den norske offentligheten og vi deltok på mange arenaer både i massemedia og i møter og seminarer.

Rasisme – dødt begrep eller viktig virkemiddel?

Den 9. mai arrangerte Antirasistisk Senter debatt om rasimebegrepet med Magnus Marsdal som ordstyrer og et panel bestående av: Kari Helene Partapuoli, Ottar Brox, Anita Rathore og Jan Arild Snoen. Omkring 60 deltagere diskuterte rasimebegrepet og pressen dekket seminaret.

debatt

Den norske rasismen

Litteraturhuset, Oslo, mandag 2. juni kl. 1900. Fri entré!

- Hvilke former for rasisme finnes i Norge i dag?
- Hvordan kan vi bekjempe dem?

Velkommen til Aftenpostens andre store debatt i Litteraturhuset i Oslo. Gjennom debattartikler, kronikker og denne to timers debattkvelden setter vi et systematisk søkelys på rasismen i Norge i dag.

Debattdeltakere: Knut Olav Åmås, redaktør, Aftenposten

 Redaktør Knut Olav Åmås Leder, Aftenposten	 Leder, Antirasistisk Senter	 Per Willy Amundsen Hverdagspolitisk kolonne, P4	 Loveleen Rihel Brenna Innspøringsrådgiver
---	--	---	---

I samarbeid med NRK, NRK P2 og NRK NO overfører debatten direkte kl. 1903 – 21.00.

Aftenposten

"Vi kan ikke være redde for å snakke om rasisme og vi kan ikke tro at vi skaper rasisme ved å snakke om det eller ved å bruke begrepet", Kari Helene Partapuoli, rasismedebatt 09.05.2008.

Aftenpostens rasismedebatt

Den 2. juni arrangerte Aftenposten rasismedebatt med Jonas Gahr Støre, Kari Helene Partapuoli, Per Willy Amundsen og Loveleen Rihel Brenna. Ordstyrere var debattredaktør i Aftenposten Knut Olav Åmås. Debatten fylte Litteraturhusets to største saler, ble fulgt direkte av 70 000 P2-lytter og sett av et par tusen på nettTV.

"Det er ubehagelig å erkjenne at rasisme kan være en del av vår egen hverdag, men det er enda mer ubehagelig å faktisk oppleve rasistisk diskriminering og den utestengelsen som er resultatet av rasismen", Kari Helene Partapuoli, rasismedebatt 02.06.2008.

En rasist i oss alle!

Replikk

KARI HELENE PARTAPUOLI
Leder, Antirasistisk Senter

Ali Farah-saken. «Jeg har aldri hatt rasistiske tanker», skriver en av ambulansesjåførene som forlot Ali Farah i Sofienbergparken, i Aftenposten.

Hvis det er riktig, tilhører han et eksklusivt mindretall. Det er vel få eller ingen av oss som med hånden på hjertet kan si at vi aldri har hatt negative, stereotype forventninger til en person med annen hudfarge enn oss selv.

Det er vanskelig å komme i skuddlinjen og være utpekt som en av dem som personifiserer norsk rasisme. Det er derfor forståelig at den ene av ambulansesjåførene føler behov for å understreke at han aldri har tenkt en rasistisk tanke eller at han ikke er rasist.

Redde for å innrømme. Rasist forstås som et skjelmsord og har kun negative konnotasjoner. Men hvorfor er vi så redde for å innrømme at vi alle kan være skyldige i rasistiske fordommer og handlinger? En rasistisk handling innebærer ikke at man er rasist på sin hals, at man støtter et apartheidlignende samfunn eller at man ikke kan endre sine forutinntatte holdninger.

En rasistisk handling kan derimot være en ubevisst handling som at man har vært å sette seg ved siden av en mørkhudet person på bussen, at man krysser gaten når man møter en mørkhudet mann sent om kvelden eller at man ikke innkaller en person med fremmedklingende navn til jobbsamtale fordi man automatisk tror at vedkommende ikke er fæd og oppvokst i Norge og derfor ikke snakker så godt norsk.

Dagligdagse handlinger som for oss ikke betyr så mye, men som for andre oppleves diskriminerende og rasistisk – spesielt når man opplever det gjentatte ganger. Det viktige er at vi erkjenner at rasisme eksisterer og blir bevisst omkring egne og samfunnets fordommer mot mennesker som ser annerledes ut enn oss selv.

Stereotype oppfatninger. Første gang jeg ble kjent med en muslimsk kvinne med slør, ble jeg overrasket over at hun tok en høyere utdanning, selv hadde valgt å bruke slør og at hun ikke hadde tenkt å gifte seg og få barn før hun var ferdigutdannet.

Før jeg ble kjent med henne, forventet jeg meg en kvinne som ikke selv traff egne valg og som hadde ekteskap og barn som eneste mål i livet.

Jeg hadde stereotype og kanskje rasistiske oppfatninger av kvinner som lignet henne.

Antirasisme i 30 år – hva nå?

Antirasistisk Senter feiret den siste uka i oktober 2008 at det var 30 år siden oppstarten av arbeidet som førte til Senterets opprettelse og at det var 10 år siden ungdomsavdelingen Agenda X ble etablert.

De første møtene i gruppa som etter hvert fant sin form og sitt medium i tidsskriftet IMMIGRANTEN, fant sted i oktober 1978. Tidsskriftet Immigranten utvidet snart aktivitetene til å gjelde debattmøter, demonstrasjoner og kulturaktiviteter. I 1982 opprettet de Tellus Radio, en av de første nærradioene på lufta i Norge. Deretter kom Krisehjelp mot rasistiske overgrep og i 1998 ble Agenda X, Senterets ungdomsavdeling, opprettet.

Jubileumsuka ble åpnet mandag 20. oktober. Inviterte gjester fra det offentlige og frivillige Norge fortalte om sine erfaringer fra de siste tiårenes utvikling i Norge og la fram sine syn på morgendagens utfordringer. Konferansen samlet over 100 mennesker og konferansier var Kari Helene Partapuoli og Vivian Sørensen.

Khalid Salimi, Senterets første leder, fortalte om veien fra utrygge tilstander uten finansiering til Senteret ble etablert som en velkjent og sterk institusjon. Antirasistisk Senter høstet lovord for sitt arbeid fra barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt, politisk rådgiver i Arbeids- og inkluderingsdepartementet Lubna Jaffery Fjell, OMOD-leder Akenathon de Leon, NOAS' leder Morten Tjessem og MiRA-senterets administrative leder Eva Marie Schreiber.

Antirasisme i 30 år – HVA NÅ?

MANDAG 20. OKTOBER

11.00 - 14.00 JUBILEUMSÅPNING

Kari Helene Partapuoli og Khalid Salimi åpner jubileet
Anniken Huitfeldt (BLD), Liebe Rieber Mohn (AID)

KAMPANJELANSERING: Jeg er også norsk

JEG ER
OGSÅ
NORSK

TIRSDAG 21. OKTOBER

16.00 - 17.30 Danselurs for ungdom

påmelding: post@agendax.no

16.30 - 20.00 Fotolurs for ungdom

påmelding: post@agendax.no

17.00 - 19.00 Rap- og sangverksted

påmelding: post@agendax.no

18.00 - 20.00 AMERIKANSKE BILLEDER, av Jacob

Holdt. Sterk affen om rasisme og toleranse i USA og Norden. Påmelding: khp@antirasistisk-senter.no

ONSDAG 22. OKTOBER

17.00 - 19.00 Rap- og sangverksted

påmelding: post@agendax.no

17.00 - 20.00 Røyvøving

påmelding: post@agendax.no

TORSdag 23. OKTOBER

17.00 - 19.00 Rap- og sangverksted

påmelding: post@agendax.no

18.00 - 20.00 KORTFILMKVELD

KIOSK, av Hilde Stålskjær Osen.

ASYLSØKERE, av Kaja Wright Polmar.

ONE DAY, av Ditte Haarløv Johnsen.

INTERVJUET - BAK DØRENE TIL UDI, av

Charlotte Røhder Tvedt.

AGENDA X PRODUKSJON, av ungdom

fra Antirasistisk Senter.

18.00 - 20.00 Malcolm X-møte og X-ist møte

Agenda X' gutte- og jentegrupper tar i mot besøk.

Antirasistisk Senter fyller 30 år og Agenda X, vår ungdomsavdeling, fyller 10 år.

FREDAG 24. OKTOBER

12.00 - 14.30 LUNSJSEMINAR: EN NY VIRKELIGHET FOR NORGE - KAN VI OPPNÅ EN INTERKULTURELL HVERDAG?

Arranger: Antirasistisk Senter og British Council

Innledere: Jude Bloomfield og Qasir Mahmood

Panel: Manuela Ramin-Osmundsen, Dilek

Ayhan, Hedi Nordby Lund og Kari Helene

Partapuoli

Debattleder: Ifrit Qureshi

Påmelding: khp@antirasistisk-senter.no

17.00 - 19.00 Rap- og sangverksted

påmelding: post@agendax.no

18.00 - 24.00 Agenda X ungdomsfest

Påmelding: post@agendax.no

LØRDAG 25. OKTOBER

13.00 - 17.00 Skriveverksted for ungdom

påmelding: post@agendax.no

14.00 Demonstrasjon

STOPP ANGREPENE MOT MENNESKER

PÅ FLUKT - NEI TIL REGJERINGENS

INSTRAMNINGER

Arranger: Nettverk mot statlig rasisme,

Sosialistisk Ungdom, Redt, Antirasistisk

Senter m.fl.

SØNDAG 26. OKTOBER

13.00 - 17.00 Skriveverksted for ungdom

påmelding: post@agendax.no

ALLE DAGER

Tell X - Åpent studio

17.00-19.00

ANTIRASISME GJENNOM 30 ÅR - UTVIKLING OG

MANIFESTASJON, Utstilling

10.00-20.00

Chill X: Ungdomscape

16.00-18.00

www.agendax.no

www.antirasistisk-senter.no

ANTIRASISTISK SENTER

ALLE ARRANGEMENTER ER GRATIS OG ÅPNE FOR ALLE!

STORGATA 25, TLF.: 23 13 90 00

"UTROLIG NOK er det fortsatt et diskusjonstema i Norge hvorvidt rasisme og diskriminering eksisterer, tre tiår etter at Khalid Salimi med flere grunnla Antirasistisk Senter. Og selv om Norge er blitt et ganske annet samfunn på disse årene, er utfordringene ennå store", Knut Olav Åmås, 21.10.2008, Aftenposten

Jubileumsutstilling – Antirasistisk Senter gjennom 30 år

Antirasistisk Senter arkiv er rikholdig, og 30-årsjubileet var en god anledning til å finne frem noe av alt det som finnes av foto, avsklipp, brev, løpesedler, plakater og klipp fra TV-program. Mari K. Linløkken var ansvarlig for utstillingen, der man kunne se noen av alle de viktige nyskapinger og utspill Senteret har kommet med, sammen med dokumenter som viste andre politiske aktører som på godt og vondt har satt sitt preg på politisk utvikling og offentlig debatt på innvandrings-, rasisme- og flyktning-området.

En ny virkelighet for Norge – kan vi oppnå en interkulturell hverdag?

Fredag 24. oktober arrangerte vi sammen med British Council et lunsj-seminar om konseptet den interkulturelle by. Sammen med fotograf Janne Hoem hadde Jude Bloomfield brukt to dager i Oslos gater på jakt etter den interkulturelle hverdagen. Innledere og panel bestod av: Jude Bloomfield, Qaisar Mahmood, Manuela Ramin-Osmundsen, Kari Helene Partapuoli, Dilek Ayhan, Heidi Nordby Lunde og Iffit Qureshi.

MUF-ere avslutter sulteksjon

I rakerne som tidligere har hatt midlertidig og begrenset oppholdstillatelse (MUF-ere) avsluttet en 48 timers sultestreik lille julaften i Antirasistisk Senterers lokaler. Det ble holdt apeller fra bl.a. SV og Oslo bispedømme.

– Det er en appell til befolkningen i Norge om at disse menneskene er i en situasjon der de trenger nåde og solidaritet. Man skal være varsom med å bruke julehøytiden til politiske demonstrasjoner, og jeg ber om forståelse og unnskyldning hvis noen mener at det er upassende. Men dette gjelder mennesker som har blitt kasteballer i systemet. De har vært i Norge i 10-11 år, Amir Payan.

85 MUF-ere og sympatisører avsluttet den 48 timer lange sultestreiken med et lett måltid klokken 18.00, 23. desember. Både SV, biskopen i Oslo og Antirasistisk Senter støtter MUF-erne krav om oppholdstillatelse.

Deltakelse i råd, utvalg og nettverk

I 2008 deltok vi i Politidirektoratets dialogforum, Justisdepartementets dialogforum, Juryen for Benjamin-prisen, AntifaNet, Referansegruppe for diskrimineringslovutvalget Referansegruppe 8. mars arrangement IMDi, Rådet for NAFO - Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring, NGO-forum for menneskerettigheter og Nettverk mot statlig rasisme. Senterets leder deltok på temamiddag på Skaugum om Kulturell frihet den 27.05.2008

Kultur mot rasisme - Støtte til forebyggende arbeid mot rasisme i Norge

Stiftelsen kultur mot rasisme er en partipolitisk uavhengig stiftelse. Målet er å stimulere til kulturelle aktiviteter som kan forebygge rasismen i Norge. Stiftelsen ble opprettet av Dansernes initiativkomite i 1988, og midlene som deles ut er samlet inn ved frivillig innsats av norske kulturarbeidere gjennom tre stafettpinner som gikk landet rundt.

Støtte kan ikke gis til:

- ordinær drift av tilbud for barn og ungdom.
- prosjekter som bare involverer voksne deltagere.
- profesjonelle utøvere.
- tiltak eller arrangementer som har funnet sted før søknaden sendes

Det kan søkes om støtte gjennom hele året.

Man kan søke støtte til å lage et teaterstykke, en sketsj, et karneval, en fotballkamp, en idrettsdag, en danseforestilling, tegnekurs, dansekurs og andre typer kurs, drageflygings konkurranse eller andre ting. Det viktigste er at det enten handler om rasisme eller at det er barn og ungdom fra forskjellige kulturer som gjør noe sammen.

De som kan søke, er barn og ungdom i hele Norge, sammen med skoler, barnehager, fritidsklubber, lag, organisasjoner eller voksne. Pengene skal brukes til aktiviteter som barn og ungdom selv driver og er med på.

Informasjonsarbeid

Pågangen fra organisasjoner, offentlige etater og andre instanser har vært stabilt økende i flere år, men fikk et ekstra kraftig oppsving i 2008, og tiden strakk ikke til for å imøtekomme alle forespørslene. Vi anser det som en viktig del av vår oppgave å lytte til, diskutere med og rådgi alle grupper i samfunnet. Det er således gledelig å registrere den økte interessen for å ta den sammensatte hverdagsvirkeligheten på alvor som vi møter på mange felter i samfunnet.

I 2008 holdt vi foredrag for bl.a. PolitiHøgskolen i Oslo, folkehøgskoler, Psykologkonferanse i Tromsø, Utekontakten i Sandefjord, Universitetet i Stavanger, Liberiansk forening, Latinamerikagruppen, koreanske studenter og et uttall skoleklasser. Henrik Lunde holdt en workshop om *Hva er rasisme?* På Globaliseringskonferansen og Kari Helene Partapuoli var møteleder for et møte om rasisme, islamofobi og stengte grenser på samme konferanse. I november deltok Kari Helene Partapuoli i et panel sammen med Trine Skei Grande, Bjørg Tørresdal, Rolf Reikvam og Sverre Varvin i en åpen høring om Lier Ventemottak arrangert av foreningen Grenseland.

Egne medier og publikasjoner

Antirasistisk Senterers flerkulturelle kalender har blitt en etablert suksess og er et våre mest etterspurte produkter. Kalenderen har blitt et nyttig verktøy for mange i det norske samfunnet, og salget har gått jevnt oppover år for år. Årets utgave ble nok en suksess og behovet for en oppdatert kalender med oversikt over merkedager har blitt et uvurderlig redskap for mange og spesielt for skoler og barnehager. Årets kalender ble utarbeidet av Mari Linløkken og Fida Jeries Baarli.

Antirasistisk Senter drifter senterets hovedside www.antirasistisk.no. Men driver også hjemmesiden www.jegernorsk.no, www.agendax.no, www.JobbX.no og www.wildx.no. Sidene er i kontinuerlig utvikling og endring. Dette arbeidet er prioritert for å gi våre mange ulike målgrupper best mulig service mht. holdninger, politiske utspill og aktiviteter.

2008 ble innledet med nedleggelse av Tellus radio. Økonomien umuliggjorde fortsatt drift av en av Norges eldste nærradioer som hadde sendt uavbrutt siden 1982. Det ble igangsatt et prøveprosjekt for å videreføre driften som nettradio. Arbeidet med en nettradio og en større multimediesatsning blir videreført i 2009.

Lundes Luke

Antirasistisk Senterers informasjonsleder Henrik Lunde har fast spalte hos ABC Nyheter. Lundes skarpe penn provoserer til debatt. I 2008 ble det 34 innlegg og flere hundre opphettede nettdebattsvar på Lundes synspunkter på integrering, diskriminering og rasisme.

"Frykten for at nordmenn blir i mindretall i sitt eget land kan heldigvis avblåses. Det vil alltid være norske folk i Norge, men ingen kan vite hvordan de vil være norske", Henrik Lunde, Lundes Luke 24.10.2008

Jeg er også norsk!

Samme dag som Antirasistisk Senter åpnet sitt 30års jubileum, lanserte Senteret en landsdekkende kampanje om det å være norsk. Kampanjen er laget av Antirasistisk Senter, Agenda X og Inkluderings- og likestillingsutvalget i Oslo AUF. Med kampanjen ønsker vi å skape debatt. Hvem kan kalle seg norsk og er det egentlig noe som er typisk norsk?

I Norge snakkes det ofte om hvor like vi er. Men dagens nordmenn er en variert gruppe og det finnes ikke ett svar på hvem Kari og Ola Nordmann er. Vi er mange som har Norge som hjemland og vi er mange som føler oss norske. Men for mange nordmenn kommer ikke norskheten av seg selv. Nordmenn med minoritetsbakgrunn omtales som innvandrere og får spørsmål om hvor de egentlig kommer fra.

Nordmennene som stiller opp for kampanjen representerer dagens Norge og har alle meninger om hva det vil si å være norsk. Kvinnene i Queendom er 100 % norske og 100 % afrikanske, Erling Lae mener at en nordmann er en som bor i Norge og Abid Q. Raja synes det er viktig at vi anerkjenner hverandre. Er du også norsk?

Dokumentasjon av rasisme og etnisk diskriminering i Norge

I desember arrangerte Antirasistisk Senter i samarbeid med HL-senteret, OMOD og LDO seminaret "Dokumentasjon av rasisme og etnisk diskriminering i Norge" der vi med internasjonale foredragsholdere satte fokus på den manglende innsats på dette feltet i Norge. Fagseminaret presenterte erfaringer med å dokumentere rasisme i andre europeiske land.

Faglige innledninger ble holdt av John Wrench, Samuel Johnsen og Ronald Craig. Seminaret ble avsluttet med en

paneldebatt ledet av Marte Michelet. Panelet bestod av Kari Helene Partapuoli, Jon Rogstad, Kjell Erik Øie, Eero Olli og Kristian Tronstad.

"I 2008 vet vi i Norge fortsatt lite både om art og omfang av rasistisk kriminalitet. I snart 20 år har myndighetene utsatt dette viktige arbeidet", Henrik Lunde og Kari Helene Partapuoli, Dagsavisen 04.12.2008

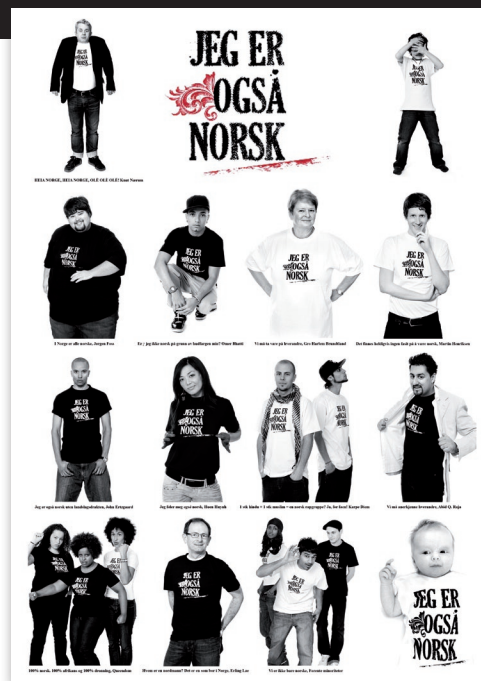
Internasjonalt arbeid

Antirasistisk Senter inngikk i 2008 en samarbeidsavtale med lokale myndigheter i den polske byen Krakow om et prosjekt som handler om erfaringsoverføring angående samarbeid og partnerskap mellom frivillige organisasjoner og offentlige myndigheter. Prosjektet kommer til å bli igangsatt i 2009 og er finansiert av EØS-midler.

Videre var Senterets nestleder observatør under FNs

menneskerettighetsråds møte i juni. I juli dro senterets leder sammen med leder for Agenda X til Manchester for å overvære Festival of Flight. Reisen var finansiert av British Council.

Senteret har i løpet av 2008 hatt besøk av delegasjoner fra Finland, Korea, Syd Amerika, USA, Storbritannia og Sri Lanka.

AgendaX

Agenda X er Antirasistisk Senters ressurs-senter for ungdom i et flerkulturelt samfunn. Målet er å fremme minoritetsungdoms deltakelse, kompetanse, engasjement og innflytelse, for å likestille minoritetsungdom med annen ungdom i utdanning, arbeid, kultur og fritid. I 2008 fikk AgendaX ny leder og fire nye prosjektmedarbeidere, prosjektledere og koordinatore. Det ble det nedlagt over 6000 timer frivillig arbeid, utført av ungdom og voksne gjennom Agenda X sine ulike aktiviteter.

Årets høydepunkt var Jubileumsuka i oktober der Antirasistisk Senter feiret 30 år og Agenda X 10 år. En uke i strekk hadde vi aktiviteter og åpent hus. Dansekurs, fotokurs, designkurs, åpent studio, rapkurs, sangkurs og visning av X-ist-jentenes film.

Et års aktivitet i regi av Agenda X er svært mangfoldig, noe som presenteres i deres egen årsrapport. Her omtaler vi kun et utvalg av aktiviteter og prosjekter, som grupperes i tre hovedområder: oppfølging av ungdom, kultur og faglig arbeid.

Oppfølging av ungdom

Agenda X er ingen medlemsorganisasjon, men en arena for aktiv deltakelse i de mange prosjektene. I tillegg tilbys aktiviteter i alle skoleferier, hvor hovedarrangementet er den store sommerleiren.

I år var det 7. gang Agenda X arrangerer sommerleir for flerkulturelle ungdommer i alderen 15-20 år på Hove leir utenfor Arendal. I 2008 var det 86 deltakere og 20 ledere; 2/3 gutter og resten jenter. I år hadde vi også deltakere fra institusjon og asylmottak. Bevisstgjøring var sommerleirens tema, og det faglige innholdet utgjorde en stor del av dagsprogrammet foredragsholdere og innledere fra Antirasistisk Senter og eksterne instanser som en svensk-somalsk fotballtrener og en tjenestemann fra Manglerud Politistasjon. Leiren avsluttes hvert år med et sceneshow midt i Arendal sentrum. Resultatene av workshopene som har foregått i løpet av leiruka blir vist fram. Det var sang, rap, graffiti og

poesi tekster som prydet scenen i år. Konserten var veldig vellykket med mange engasjerte ungdommer, med vilje og lyst til å stå på scenen.

Vårt arbeid med "gode rollemodeller" skjer gjennom prosjekter som aktiviserer ungdom med på positive aktiviteter. Vår "Storebror"-gruppe jobbet primært i områdene Sentrum-Gamlebyen de første månedene av 2008. I løpet av året har prosjektet utviklet seg fra å fokusere stort sett på eldre ungdom, til å inkludere barneskoler. Tre gutter i alderen 14-17 jobber sammen med prosjektleder med idrettslige aktiviteter på flere barneskoler i området, og fungerer som veiledere og gode rollemodeller for skoleelevene.

Guttegruppen Malcolm X og jentegruppen X-ist har møter hver for seg en dag i uka. Her er det både opplæring av ungdomsledere (18 år og eldre), og aktiviteter for de yngre deltakerne (13-18 år). Målet er å finne andre måter å uttrykke seg på enn vold og trusler, og la ungdommen ta tak i egne ressurser og finne hvilke muligheter de har. De eldre skal være gode rollemodeller for de yngre.

X-ist har jobbet med prosjektet "Ung hjelper ung" gjennom hele 2008. Målet med prosjektet har vært å styrke jenter, gi lederopplæring og kurs forbeholdt jenter på deres premisser. Dette har ført til stor aktivitet og mye arbeid utenfor de ukentlige samlingene. Blant annet har jentene hatt ta-ordet-kurs, deltatt på FN-konferanser i Kina og i Durban, kurset seg i filmproduksjon og jobbet mye med egenutvikling. Utover dette har X-ist vært med på flere ulike prosjekter i samarbeid med andre; Nettvett, Gatekunst, BURO-møter og annet. Malcolm X har spilt bowling og biljard, hatt bordtennisturnering, laget kulisser for Agenda X-revyen, samarbeidet med Skeiv ungdom og hatt diskusjoner om blant annet temaet homofili. Guttene har også arrangert konsert i Gamlebyen Sports- og Fritidsklubb (GSF), og har vært med på å produsere en cd.

Kultur

Agenda X skriveverksted hadde aktiviteter innen områder som rap, skjønnlitteratur, revy, sang og journalistikk. Samfunnsdebatten er et område hvor særlig unge mennesker fra minoritetsmiljøer ofte føler at de ikke kan delta, at det ikke er ment for eller angår dem. Agenda X ønsker gjennom våre skriveverksteder å gi samfunnsinteressert ungdom en arena hvor de kan utforske mulighetene for å si sin mening i fora som vanligvis er dominert av "voksne" og "norske" i ulike maktposisjoner. Ett av satsningsområdene har vært Politisk og journalistisk skriveverksted for å bevisstgjøre minoritetsungdom på mulighetene for å delta i den offentlige debatten.

Rap-verkstedene har alltid vært populære og kurser deltagerne i hvordan skrive meningsfulle og fengende tekster, samt jobber med fremføring og produksjon. I år hadde vi to rapverksteder og et sangverksted.

Nye samarbeidspartnere i Den kulturelle skolesekken, Si:D (Aftenposten) og Deichmanske Bibliotek har gjort at vi har nådd ut med tilbudet om skriveverksted til enda flere. Mer enn 200 ungdommer har til sammen deltatt på Agenda X sine skriveverksteder i 2008. Kulturmedarbeideren har

Agenda X – en revy om identitet og fordommer

i år reist rundt på skoler og bibliotek og holdt verksteder for skriveinteresserte ungdommer. I løpet av våren ble det satt i gang designkurs, med redesign som tema, og fotokurs. Kursene hadde sommeravbrekk, før de ble fullført i løpet av høsten.

Agenda X – en revy om identitet og fordommer

I forbindelse med at Agenda X i 2008 satte opp sin aller første revy, hadde vi ukentlige skriveverksteder fra januar til mars. Den første Agenda X-revyen noensinne hadde premiere på Teaterbåten M/S Innvik i november. Vi spilte fire forestillinger, hvorav tre for full sal. Kunstnerisk var revyen en suksess der en svært kreativ skuespillergruppe leverte en morsom, utfordrende og variert forestilling hvor hovedtemaene var identitet, fordommer og hva det egentlig vil si å være norsk. En DVD av forestillingen er under produksjon. Revyen fikk også god pressdekning, med blant annet dobbeltside i Aftenposten Aften og opptreden på "I kveld" på NRK2.

Konsert – Hip hop møter rock

Malcolm X – gruppen arrangerte konsert der 20 artister opptrådte og mange hundre publikummere overvar en flott konsert der guttene ordnet alt praktisk og fikk en verdifull erfaring i hvor mye som skal gjøres for å få en konsert til å bli vellykket. Mange av artistene ga også bidrag til en egen AgendaX-CD.

Filmprosjektet ProdX har til formål å gi en introduksjon til filmproduksjon samt å gi innblikk i reelle situasjoner man kommer opp i når man filmer og bygge opp gruppedynamikk.

Jentene har vært med i utarbeidelsen av arbeidsmetodene til Ung Hjelper Ung, der de har fullført trening i prosjektledelse, reiseledelse, gruppedynamikk, konfliktløsning, regnskapsføring og rapportering. I løpet av 2008 har kombinasjonen ProdX og Ung hjelper ung ført til to utenlandsreiser for X-ist, en til Durban og en til Kina.

Jentene filmet med profesjonelt utstyr og intervjuet mange ungdomsdelegater fra hele verden. De har lært seg å planlegge en produksjon, lage historie, tekniske aspekter ved kamerabruk, lydoppsett og lys, og skal snart i gang med redigering av materialet. Resultatet har hittil vært en smakebit på dokumentar-filmen, som blant annet har blitt vist på konferansen i Kina.

Studio Tell X

Studio Tell X er Agenda X sitt musikkstudio og gir ukentlig opplæring i lyd og musikkproduksjon. Over 20 personer har i løpet av året deltatt på kurset, hvor majoriteten av disse har fullført kurset, og tilegnet seg mye verdifull kunnskap. Flere av de som har tatt kurset, har nå tredd inn i viktige fadderroller, hvor de har bidratt og hjulpet de som har trengt å spille inn musikk i studioet vårt, mot at de selv har fått bruke studio. Ca 15 brukere i året kan glede seg over dette studiotilbudet. Vi arrangerer også rap- og skriveverksteder hvor brukerne får profesjonell veiledning i å skrive egne låter, hvor sluttproduktet blir innspilt i studioet. Ca 25-30 brukere er innom på våre rap- og skriveverksteder.

Prosjektet "So Loud" tilbyr studiotid, hjelp og samarbeid til ungdom som driver med musikk innen sjangrene hip-hop, r&b, soul og rock. Deltagerne har opptrådt offentlig flere ganger og mange har funnet nye samarbeidspartnere

gjennom prosjektet.

Nettvett er et prosjekt som er initiert av Redd Barna, der Agenda X lager en video-rapport om ungdoms nettbruk. Prosessen var lærerik og ga oss verdifull erfaring som med rette vil kunne brukes i senere prosjekter. I dette arbeidet la vi stor vekt på uformalitet, siden vi valgte å jobbe med en gruppe ungdommer som var utsatt (bodde på gata/hadde ikke jobb eller fullført utdanning, en av dem ventet også på oppholdstillatelse). Vi måtte bruke en del tid til å bygge relasjoner før vi kunne jobbe sammen. Prosessen og arbeidet skapte sterke bånd oss i mellom, og de erfarte reell mestring ved fullført arbeid. Dette gjør at de føler eierskap og er villige til å jobbe med oss på flere prosjekter i fremtiden

Reiser, konferanser og seminarer

Ungdom med minoritetsbakgrunn er et aktuelt tema på mange plan og både ledere og ungdommer deltok på mange møter og konferanser både som deltakere og som innledere og foredragsholdere i 2008 som for eksempel hos Redd Barna, Politihøgskolen og Sinsen Kulturklubb. AgendaX har også vært i utlandet og delt våre erfaringer og refleksjoner som for eksempel "Et Norden" i Helsingfors, Finland, "Bi Tri Multi Training" i Flanders, Belgia og World Urban Forum 4 i Nanjing, Kina der to av X-ist jentene deltok og presenterte prosjektet fra Sør-Afrika og fortalte om det arbeidet som gjøres av Antirasistisk Senter og AgendaX.

Publikasjoner

2008 begynte med at Agenda X lanserte den siste av rapportene i serien "Et meningsfullt liv". Denne gang var temaet minoritetsungdom og arbeid. Rapporten fikk navnet "Arbeidsboken", og ble lansert med fullsatt sal. Rapporten var en utmerket avslutning på dette samarbeidet med Redd Barna og Helse og Rehabilitering. Vi skrev også et kapittel om mobbing i Redd Barnas hefte "Se meg nå".

Jobb X - jobbsøkerkurs for flerkulturell ungdom har over flere år utviklet metoder som bidrar til at unge med minoritetsbakgrunn i alderen 16-26 år får tilslag på søknadene sine, og kommer seg ut i jobb. I vårt arbeid med ungdom blir vi til stadighet gjort oppmerksomme på at de eksisterende arbeidsmarkedstilbudene ikke er tilpasset denne gruppen på en tilfredsstillende måte. Dette er noe særlig målgruppen gir uttrykk for. Samtidig har det også kommet signaler fra NAV at det er utfordrende å nå ut til ungdom med minoritetsbakgrunn med eksisterende tiltak, da måloppnåelsen med tiltakene har hatt en tendens til å utebli. Jobb X er et kurs som ble til som en reaksjon på den store pågangen av ungdom med minoritetsbakgrunn som opplevde det som problematisk å komme seg inn på arbeidsmarkedet. Vi har siden 2005 utviklet metodeverktøy som viste seg å fungere svært bra.

2008 var et år med mye utvikling for Jobb X. Året startet med lansering av Arbeidsboken, som ble et godt samarbeid mellom Jobb X og Agenda X. I etterkant av lanseringen ble NAV interessert i å samarbeide med Jobb X. Etter flere samtaler om mulige løsninger fikk Jobb X en kontakt på NAV intro som kan hjelpe til med å finne tiltak til de av deltakerne på Jobb X som ikke får jobb etter endt kurs, og som kan tenke seg en løsning gjennom NAV.

Våren 2008 begynte Jobb X med kursholderkurs, og har blant annet holdt for New Page og utekontaktene i bydel Bjerke og Asker kommune. I tillegg har det blitt holdt jobbsøkerkurs for bolig for enslige mindreårige i Asker, for elever ved Sogn vgs, for Vålerenga IF-Jobbsjansen, for Bodø kommune, internasjonale senter, flyktningsjenesten og utekontakten. På slutten av året holdt vi kurs for og ungdommer ved Sinsen voksenopplæring og for foreldre og foresatte

GRATIS JOBBSØKERKURS

for flerkulturell ungdom

LÆR ALT OM:

- jobbsøknader
- CV
- jobbintervjuet

INFORMASJON OG PÅMELDING:
www.jobbx.no

JOBB X ER ET SAMARBEID MELLOM:

www.arbeidsboken.no

www.unginfo.no

ved Bjørnholt vgs. I samarbeid med YS-ung startet vi høsten 2008 opp kurs om rettigheter i arbeidslivet og viktigheten av å engasjere seg i frivillig arbeid og verv. Dette kurset holdes primært for tidligere jobbsøkerkursdeltakere som har fått jobb.

Jobb X fikk våren 2008 eget kontor og flotte kurslokaler. Vi fikk 10 pc-er og en printer til donert fra YX. Vi ansatte flere kursholdere og holder flere kurs enn noen gang. En kort satsing på en fulltids medarbeider med markedsføring av kurs som hovedarbeidsfelt resulterte i markedsføring ut til asylmottak, bosettingskommuner, samt et samarbeid med Bjørnholt vgs.

Jobb X har klart å bli en etablert kursarrangør i Oslo, som er godt kjent blant ungdom og ungdomsarbeidere. Fremover ønsker vi et tettere samarbeid med videregående skoler, samt at ungdomsarbeidere rundt om i hele Norge får vite om oss, og bruker oss for å holde kurs for ungdom.

Jobb X har i løpet av 2008 holdt tre forskjellige kursopplegg:

Jobbsøkerkurs for flerkulturell ungdom gir en grundig innføring i CV- og søknadsskriving og intervjuetknikk, med stort fokus på mestring gjennom å fremme positive egenskaper og bevisstgjøre kompetanse hos deltakerne. Kurset arrangeres som en workshop, hvor alle deltakerne skriver CV og søknad til en konkret jobb de vil søke på. Kurskon-

septet er tilpasset slik at det er nyttig og forståelig for alle, uansett nivå på norskkunnskaper.

Kursholderkurs for ungdomsarbeidere er utviklet for voksne som ønsker å kvalitetssikre jobbveiledningen de gir til ungdom de møter i sitt arbeid, eller som er interessert i å benytte vårt kurskonsept til å holde egne jobbsøkerkurs. Videre gis en grundig innføring i Jobb X' metode og pedagogikk, samt en ferdig utarbeidet kurs- og veiledningspakke til fritt bruk. I denne pakken inngår en fullstendig kurspresentasjon, eksempler og maler og forslag til øvelser.

Rettigheter og plikter i arbeidslivet

I samarbeid med YS-Ung har vi tilbudt kurs til deltakere som har fått seg jobb. Kurset dreier seg rundt konkrete situasjoner og erfaringer deltakerne har gjort seg i arbeidslivet. Kursholdere går blant annet gjennom arbeidskontrakter, og diskuterer hvordan man beholder jobben, og hvordan man tar opp vanskelige temaer på jobben.

Kurskonseptene er godt gjennomarbeidet, og kvalitetssikres kontinuerlig gjennom evaluering fra deltakerne, dialog med målgruppen, innspill fra andre bedrifter som holder lignende kurs og tilbakemeldinger fra arbeidsgivere. Kurslederne er engasjerte og dedikerte i jobben med å få ungdom ut i jobb, og har etter mange års erfaring utviklet spisskompetanse på området.

Gjennomføringen av de månedlige jobbsøkerkursene

Påmeldinger gjøres på kursets hjemmeside. Vi har i utgangspunktet satt en begrensning på 10 deltakere per kurs, men vi avviser ingen dersom antall oppmøtte skulle bli noe høyere. Dette for å ha muligheten til en tett oppfølging av den enkelte deltaker. Det har vært 88 personer på de faste månedlige kursene, ca 40 personer på drop-in på Antirasistisk Senter. Det er ca 53% jenter og 47% gutter som deltar. Gjennomsnittsalderen på deltakerne er 19 år. Vi har også holdt kurs for eksterne ungdomstiltak som Vålerenga IF, Jobbsjansen, Asker kommune, bolig for enslige mindreårige, Uteseksjonen i Bodø, Sinsen Voksenopplæring, Sogn vgs, UngInfo.

Det vil si at det er totalt 221 personer som har vært i

direkte kontakt med Jobb X i løpet av 2008.

I tillegg er det mange brukere innom UngInfo hver dag som får jobbsøkerhjelp med Jobb X-metoder. Ca 4000 av UngInfos brukere har jobb og utdanningsrelaterte spørsmål.

Får deltakerne på jobbsøkerkurset jobb etter endt kurs?

Det er mange grunner til at ungdommene melder seg på jobbsøkerkurset. Noen trenger penger for å få ektefelle til Norge, andre må forsørge familie som allerede er i Norge, og har kanskje foreldre som ikke er i jobb selv. Noen ønsker å komme seg ut i arbeidslivet for sosialisering, for å få jobberfaring, og for å tjene egne penger. De fleste deltakerne framstår etter kurset som aktive og mer bevisste jobbsøkere. Andre deltakere prioriterer skole, og er på kurset for å lære seg mer om jobbsøking slik at de er bedre rustet til de skal søke jobb etter endt skolegang.

Evalueringen av tidligere deltakere viser at deltakerne har fått bruk for Jobb X-kurset på mange flere felt enn bare i jobbsøking. Deltakerne sier de har blitt tryggere på seg selv, de har fått hjelp til å gjennomføre samtaler og andre intervjuer, de har skaffet seg et nettverk, fått venner, blitt informert om ungdomsaktiviteter, og ikke minst kan de noe som de kan lære bort til andre.

Vi har kartlagt deltakere fra de faste månedlige Jobb X-kursene:

Totalt er det 60 % av de som har vært på kurs som har fått fulltids- eller deltidsjobb.

Antall deltakere som får jobb har gått litt ned siden 2007. Spesielt gjelder dette deltakerne som var på kurs fra oktober til desember. Fra januar til september var det 80 % (som i 2007) som fikk jobb, mens det i oktober til desember har vært flere påmeldte, men kun 50 % av de som søkte jobb etter kurs fikk jobb. Flere av deltakerne bekymret seg for finanskrisen, og man kan jo lure på om det var derfor det var flere påmeldte og færre som fikk jobb på høsten enn på våren. Vi ser også at noen av deltakerne som fikk jobb i hotellbransjen mistet jobben i desember, med finanskrisen som begrunnelse.

Wild X er Antirasistisk Senters friluftstiltak som åpner nye arenaer for flerkulturell ungdom og integrerer norsk friluftstradisjon i det flerkulturelle samfunnet.

2008 var Wild X' første hele år som selvstendig avdeling på Antirasistisk Senter. Prosjektet har eget kontor, lager og tre ansatte. Wild X ville ikke fungert uten de 34 frivillige medarbeidere som selv har kommet inn som tur- eller kursdeltakere og som så har fått en lederrolle etter å ha oppfylt kravene om jegerprøve og førstehjelpskurs.

Samarbeidspartnere

Et viktig ledd i arbeidet med Wild X er samarbeid med andre frilufsorganisasjoner. Vi har hatt samarbeid med Norges Jeger- og Fiskerforbund om flere tiltak, både på lokalt og nasjonalt plan.

Direktoratet for Naturforvaltning ba ved årets innledning om at vi vektla naturens mangfold. Vi har inkorporert dette i all virksomhet vi har drevet gjennom året, og vektlagt at prioriteringen skal ha et praktisk perspektiv og har drevet predatorjakt, prøvefiske, utsetting av fisk og meitemarkoppdrett i kompostbingen ute i skogen. Norges Fjellstyresamband har vært en samarbeidspartner på turer til Finse, Engerdal, Lom og Gausdal hvor ungdommene har fått oppleve så forskjellige ting som snøhuletur, gjedefiske, bestigning av Galdhøpiggen, kravling i grotter og rype- og harejakt. Lokale fjellstyrer og oppsynsfolk har vært vertskap og stilt med alt fra jaktinstruktører, via røkt sik, til grotteførere eller robåter.

Vi har deltatt på flere samarbeidsprosjekter med Osloomarkas Fiskeadministrasjon, og har fått en generell dis-

pensasjon fra fiskekortreglene slik at deltakere og ledere på våre arrangementer fisker gratis i OFAs forvaltningsområde. Mange av ungdommene er medlemmer i Solemskogen Jeger- og Fiskerforening, og har hatt tilgang til jaktterreng i Lillomarka. Vi har også samarbeidet med Hersleb Skole og Sollerudstranda skole om fiske- og aktivitetsdager for elevene, holdt jegerprøvekurs og flere av elevene er nå frivillige ledere. Herslebelever var også i høy grad deltagende da vi i februar hadde med Oslos ordfører, Fabian Stang på minkfangst i Lillomarka.

Takket være Friluftsetaten i Oslo Kommune har Wild X en egen hytte på Konterud, i Bærumsmarka. Siden vi overtok hytta i februar 2008 har rundt 66 enkeltindivider vært på overnattingstur på hytta, som i løpet av året, til tross for bare åtte senger, har hatt over 200 gjestedøgn.

Ungdommene som deltar i aktivitetene har i liten grad eget turutstyr og vi tør si at tilgang på vår meget gode utstyrspool er avgjørende for hvorvidt et tiltak av denne type skal ha suksess. Vedlikehold og oppdatering av utstyrspoolen er imidlertid svært ressurskrevende, både i form av penger til innkjøp og i arbeidsinnsats.

Til sammen har Wild X i 2008 arrangert 21 turer av varierende lengde, fordelt på 55 turdøgn til forskjellige steder i Norge. Det samlede antallet deltakere har vært 220 på overnattingsturer. I tillegg kommer 190 deltagere på dagsaktiviteter, fordelt på 12 forskjellige kurs og småturer. I løpet av disse turene og aktivitetene har ingen personer, med unntak av gnagsår og skrubbsår, kommet til skade. Den sammenlagte reiselengden på langturer har vært 2498 kilo-

meter. Hvor langt vi har gått til sammen i skog og fjell vites ikke. Derimot vet vi at ungdom med bakgrunn fra minst 23 nasjoner har deltatt på overnattingsturer.

Skarpe hjerner, skarpe kniver, skarpe våpen

Få har nevneverdig erfaring i å gjøre villmarkinger av urban minoritetsungdom, og til tider har vi følt at vi rent metode-messig har stått på bar bakke. Vi har derfor måttet basere oss på at veien blir til mens vi går. Vi forstod tidlig at skal man få unge mennesker ut i naturen, må man lokke med ekte og sterke opplevelser og utfordringer. Risiko, spenning, mestring og ekte ansvar har vært viktige stikkord for rekruttering til Wild X. Vi lar ungdom velte med kano, felle trær med motorsag, bruke øks og kniv og gå alene på jakt med skytevåpen. Forutsetningen er at de har riktig opplæring i sikkerhet og bruk av verneutstyr.

Vi har valgt å ha færrest mulig regler. Dette betyr at med unntak av krav om rusfrihet under arrangementer, at gutter og jenter sover hver for seg og et generelt krav om at man oppfører seg ordentlig mot hverandre, har vi ingen andre regler enn rene sikkerhetsregler. Dette gjør at ungdommene selv er blitt svært flinke til å sette grenser, både for seg selv og hverandre.

På den annen side stiller vi strenge krav til kunnskap hos frivillige ledere, og alle ledere skal ha jegerprøve, førstehjelpskurs, kurs i konfliktmekling og ha gjennomgått vårt egenutviklede lederkurs. Forutsigbarhet for foreldre er et annet viktig element. Foreldre har rett til å vite at barna deres er trygge sammen med fornuftige voksne, at det ikke er rusmidler, at jenter får være i fred og at vi ikke serverer

svinekjøtt på turene.

Ungdom i asylmottak har et underforbruk av gode fritidstilbud. Dels for å avhjelpe dette, dels for å introdusere ungdom som nettopp er kommet til Norge for en spennende del av norsk tradisjon, har vi samarbeidet med tre asylmottak på Kongsvinger, Eidsvoll og Asker om å gi et tur- og aktivitetstilbud til ungdommene der. Vi har tilrettelagt flere aktiviteter for denne gruppen av ungdommer og ungdommene i Wild X har vært veiledere og instruktører og tolker for de unge asylsøkerne. På denne måten får nyankomne unge et nytt blikk på Norge, og ungdom som har slått røtter i Norge kan dra nytte av både hjemlandets språk og tradisjoner sammen med sin norske identitet til å åpne noen nye dører for andre, samtidig som at de selv får innsikt i livssituasjonen til mennesker på flukt.

Den viktigste årsaken til at vi får minoritetsungdom med ut i naturen er at vi kommuniserer svært tydelig at det er dem vi henvender oss til. Dette gjør vi for det første ved at vi sier nettopp det, at Wild X er et flerkulturelt tiltak. For det andre henvender vi oss til målgruppen både gjennom valg av billedmateriale i presentasjoner, maten vi serverer og at vi bevisst kommuniserer til våre frivillige ledere og turdeltakere at de er forbilder for andre. Vi kommuniserer også tydelig at Wild X er åpent også for etnisk norsk ungdom og ikke er en ghetto. Wild X skal gjøre en del av norsk liv og tradisjon tilgjengelig for alle, på like fot, og hvor forskjeller er en styrke, ikke en begrensning. All vår kommunikasjon til ungdommene handler om å si at det er ditt Norge, ta det i bruk.

Rådgivningshenvendelser

Antirasistisk Senters rådgivningstjeneste ble opprettet i 1985 og har i 2008 hatt en rådgiver i en kvart stilling. Rådgivningstjenesten primære oppgave er å yte hjelp til selvhjelp til innvandrere, flyktninger og nordmenn som opplever problemer i det norske samfunnet på grunn av fordommer. Hovedoppgavene er å forebygge diskriminerende praksis, være et tilbud til de som blir utsatt for rasisme samt å styrke innvandrernes og flyktningenes kunnskaper om rettigheter, muligheter og plikter i det norske samfunnet og bidra til å skape positive holdninger hos dem om det norske samfunnet. Vi ønsker også å fungere som katalysator, slik at hjelpeapparatet kan yte mer effektiv hjelp til innvandrere og flyktninger.

Rådgivningstjenestens andre funksjon er å fremskaffe kunnskap og dokumentasjon om innvandrernes stilling i det norske samfunnet. Synliggjøring av problemer og behov er en av forutsetningene for å oppnå forbedringer.

Virksomhet i 2008

Det er registrert 46 rådgivningssaker og 173 informasjonssaker i 2008.

Mål med rådgivningen er å få hjelpsøkende til å se saken fra flere synsvinkler for å kunne avgjøre hvordan man bør gå fram med saken. Slik sett fungerer rådgivningen som hjelp til selvhjelp. Et annet mål med rådgivningen er å løse saken på lavest mulig nivå. Veiledningen omfatter alt fra utfylling av skjemaer, skrive søknad eller klagebrev og skaffe fram dokumentasjon som kan belyse saken nærmere til å henvise hjelpsøkende til de riktige instansene. Denne delen fungerer etter prinsippet om hjelp til selvhjelp fordi vi mener det er en god måte å bli kjent med det norske systemet på.

Med den svært begrensede bemanningen kontoret har prioriterer vi nyankomne innvandrere og prinsipielt viktige saker, d.v.s. saker som vi mener kan ha betydning for innvandrere som gruppe. Medarbeiderne har full taushetsplikt, og de som henvender seg til oss bestemmer selv hvordan saken skal følges opp.

Saker fordelt på kategori

Det ble behandlet 46 saker i 2008; 25 menn og 21 kvinner.

Diskriminering og vold (forskjellsbehandling, trakassering, vold)	14
Hverdagsliv (arbeidskonflikt, ansettelse, oppsigelse, mobbing arbeidsplass, diskriminering ved ansettelse)	10
Annen forvaltning (sosiale ytelser, barnevern, kommunal bolig, godkjenning av utdanning, barnefordeling)	8
Diverse (trygd, psykiatri, annet)	7
Utlendingsforvaltning (Besøksvisum, familiegjengenforening, oppholdstillatelse, bosettingstillatelse)	4
Politi og tollvesen (dårlig behandling fra tjenestemenn)	2

Informasjonshenvendelser

Informasjonsarbeid

De som tar kontakt ønsker informasjon om sine muligheter, rettigheter eller plikter, og hvor de skal henvende seg for å få svar på sine spørsmål.

Det er registrert 173 henvendelser vedrørende informasjon og rådgivning i 2008:

Jobbsøknader, ansettelse og oppsigelse	47
Norskurs, godkjenning av utenlandsk utdanning og utdanning generelt	42
Ønsket kontakt med advokat	25
Søknad om besøksvisum, familiegjennforening og saksbehandling ved utvisning.	17
Statsborgerskap	14
Trygderegler og sosialhjelp	10
Tildeling av kommunal bolig	8
Helsetilbud	8
Barnevern	2

Erfaringer fra arbeidet i 2008

Rådgivningstjenesten har i 2008 vært et viktig sted for folk som har forskjellige spørsmål og problemer der flertallet av sakene var relatert til arbeidslivet, arbeidsmarkedet, diskriminering, mobbing og trakassering og utlendingsloven.

Det ble gjennomført et vellykket rådgivningsarbeid overfor hjelpsøkende i 2008. Mange var tilfreds med den veiledningshjelpen de fikk. Noen saker ble behandlet i løpet av kort tid, mens kompliserte og krevende saker ble behandlet

over lengre tid.

Enkelte av de hjelpsøkende har saker med lang historikk og mange enkeltsaker. I disse sakene ble det ble brukt mye tid på å avklare hva som var sakene og hva som kunne gjøres. Det var også viktig å sortere ut sakene for å komme frem til den saken som ville ha mest betydning å få løst for hjelpsøkende. I forbindelse med konflikt-saker har rådgivningskontorets mål vært å løse konflikter på lavest mulig nivå. I noen saker var det ikke mulig å gjøre noe eller det var ikke hensiktsmessig å gå videre med saken. I disse sakene ble kontorets rolle ofte å hjelpe klienter med å sette en sluttstrek, slik at de ble ferdige med saken. For mange var likevel det viktigste at de prøvde å gjøre noe med de problemene de opplevde. For enkelte var det nok bare å få snakke med noen for å fortelle om problemene sine eller deres livssituasjon ettersom de ikke ville gå videre med saken.

Erfaringene våre viser at en slik aktiv deltagelse og selvinnsikt bidrar ofte til at man løser problemet eller greier å begrense problemets omfang og man forebygger nye problemer. Kontoret har prøvd å bidra til at den som har problemet ser sin egen rolle og mulighetene som finnes til å løse disse.

Økonomi, ansatte og likestilling

Økonomi i 2008

Antirasistisk Senter er regnskapspliktig og leverer årsregnskap til Brønnøysundregisteret. Senteret hadde et totalregnskap på rundt 11 0000 kroner i 2008.

Antirasistisk Senter/Fagpolitisk ledelse, Agenda X, Jobb X, Wild X og Rådgivningskontoret mottar økonomisk støtte fra offentlige instanser og private stiftelser, gaver fra privatpersoner og organisasjoner, og har egne inntekter fra salg av publikasjoner og tjenester.

I 2008 mottok Antirasistisk Senter/Fagpolitisk ledelse driftsstøtte fra Innvandrings- og Mangfoldsdirektoratet (IMDi) og Akershus fylkeskommune, prosjektstøtte fra IMDi og Fritt Ord til 30-årsjubileet, og støtte til infrastruktur fra Scheiblers legat.

Agenda X mottok driftsstøtte fra KKD og BLD/Ungdoms-tiltak i større bysamfunn, prosjektstøtte fra Oslo kommune, Sosial- og helsedirektoratet/Helse- og rehabiliteringsmidler,

samt private stiftelser. Agenda X fikk også driftsstøtte til Skriveverkstedet fra Kulturdepartementet, og fikk prosjektstøtte fra Oslo kommune og Kulturrådet. Et meningsfylt liv er et samarbeidsprosjekt med Redd Barna, som støttes av Helse og rehabilitering. Sommerleir får støtte fra Helse- og sosialdepartementet og fra Oslo kommune/BLD/Fattigdomsmidler.

Wild-X fikk driftsstøtte av Miljøverndepartementet og prosjektstøtte fra Ung i Europa.

Jobb-X fikk driftsstøtte fra Oslo kommune/BLD/Fattigdomsmidler.

Rådgivningskontoret fikk driftsstøtte fra Oslo kommune/Enhet for Mangfold og Integrering.

Studio Tell X fikk prosjektstøtte fra Kulturrådet, Oslo kommune og Akershus fylkeskommune.

Kjønns- og etnisk likestilling

Et av Antirasistisk Senterets hovedmål er å fremme likestilling og mulighet til aktiv deltakelse i samfunnet uansett etnisk bakgrunn. Å mobilisere personer med minoritetsbakgrunn til aktiv og likeverdig deltakelse i samfunnet er et annet viktig mål. Fremme av likeverd og like rettigheter er en ledetråd i alt arbeid.

Senteret har i løpet av 2008 hatt i alt 24 medarbeidere, 40 % kvinner og 60 % menn. 10 i fulltids stilling (4 menn, 6 kvinner), 14 i deltidsstilling og som kursholdere (10 menn, 4 kvinner). 54 % av staben i 2008 har etnisk minoritetsbakgrunn. Det har vært mye nyrekruttering i perioden. Ingen har vært i permisjon.

Senterets styre består av 6 representanter og 1 vara, hvorav 5 har etnisk minoritetsbakgrunn, 2 er kvinner og 5 menn.

Arbeidsmiljø og påvirkning på ytre miljø

Antirasistisk Senter har kontorlokaler med gode arbeidsmiljømessige forhold, både hva angår luftkvalitet, lydforhold og arbeidsplass. I 2008 har det pågått ombygging av heis, samt utvidelse og utbedring av lokaler for å gi bedre arbeidsforhold for en voksende stab.

Det har ikke vært høyere sykefravær enn normalt i perioden. Organisasjonens virksomhet har ingen påvirkning på det ytre, fysiske miljø.

Fagpolitisk ledelse

Kari Helene Partapuoli,
daglig leder

Mari Linløkken,
nestleder

Henrik Lunde,
informasjonsleder

Fida Jeries Baarli,
sekretær

Agenda X

Vivian Brattsti Sørensen,
avdelingsleder Agenda X

Emran Surizehi, prosjekt-
medarbeider Malcolm X

Carl Johansen,
kulturmedarbeider

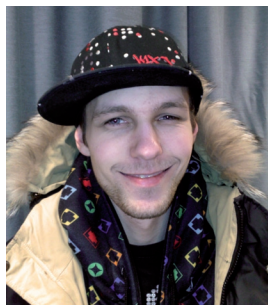
Bachir El-Hayek, prosjekt-
medarbeider Storebror

Gabriela Barrios, prosjekt-
medarbeider Ung hjelper
Ung og X-ist.

Eivind Kvitvik, prosjektmed-
arbeider Studio Tell X.

Eirik Ruiner Torgersen, pro-
sjektmedarbeider So Loud

Ansatte

Jobb X

Mona Mauseth Evensen,
avdelingsleder

Ellen Gjeruldsen,
medarbeider i Jobb X.

Inga Tollerud,
medarbeider i Jobb X.

Kamran Karimi,
medarbeider i Jobb X.

Wild X

Tor Bach,
prosjektansvarlig

Bao Chuong,
prosjektmedarbeider

Benjamin Lorentsen,
aktivitetsleder

Rådgivningskontoret

Emrullah Gürsel,
rådgiver

Agenda X og Wild X har hatt ungdommer på praksisplass i løpet av året:

Christine Aukner Lundbyvolden
Benjamin Lorentsen
Thuy Thu Thi Tran

HEIA NORGE, HEIA NORGE, OLÉ OLÉ OLÉ! Knut Norum

JEG ER OGSÅ NORSK

I Norge er alle norske, Jørgen Foss

Er jeg ikke norsk på grunn av hudfargen min? Omar Ibattli

Vi må ta vare på hverandre, Grete Hartem Brundtland

Det finnes heldigvis ingen fast på å være norsk, Martin Henriksen

Jeg er også norsk uten landslagsdrakten, John Ertsgaard

Jeg føler meg også norsk, Heen Hayth

I stik hindu - I stik muslim - en norsk raggruppe? Ja, for faen! Karpe Diem

Vi må anerkjenne hverandre, Abd Q. Raja

100% norsk, 100% afrikansk og 100% dansning, Queenom

Hvem er en nordmann? Det er en som bor i Norge, Erling Lae

Vi er ikke bare norske, Forente minoriteter

Antirasistisk Senter

Besøksadresse: Storgata 25, Oslo

Postadresse: Postboks 244, Sentrum, NO-0103 Oslo

Tlf.: +47 23 13 90 00

Fax: +47 23 13 90 13

E-post: epost@antirasistisk-senter.no

Url: www.antirasistisk.no